<u>การยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ และคนเสมือนไร้ความสามารถ</u>

บุคคลมีเหตุบกพร่องทางกาย หรือจิตใจ หรือความประพฤติ เช่น วิกลจริต ขาดสติสัมปชัญญะ หรือประพฤติสุรุ่ยสุร่ายเป็นอาจิณ ฯลฯ อาจไม่สามารถจัดการงานหรือทรัพย์สินของตนได้ หรืออาจจัดการไปในทางที่เกิดความเสียหาย กฎหมายจึงได้กำหนดมาตรการคุ้มครองบุคคลในกรณีต่อไปนี้

- ร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้นเป็น **<u>คนไร้ความสามารถ</u>** อยู่ภายใต้การดูแลของ **"ผู้อนุบาล"** ซึ่งศาลแต่งตั้ง*****
- ร้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้นเป็น **<u>คนเสมือนไร้ความสามารถ</u> อยู่ภายใต้การดูแลของ "ผู้พิทักษ์"** ซึ่งศาลแต่งตั้ง******

❖ <u>หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ</u>

- เป็นบุคคลวิกลจริต ขาดสติสัมปชัญญะ ขาดความรู้สำนึก ไม่มีความสามารถไตร่ตรองด้วยเหตุผล โดยจะต้องเกิดขึ้นเป็นประจำ มิใช่เป็นครั้งคราว เช่น เป็นผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมขั้นรุนแรง ฯลฯ เป็นต้น
- ผู้ยื่นคำร้องต่อศาล
  - ✓ พนักงานอัยการ
  - ✓ สามีภรรยา (จดทะเบียนสมรส), บิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลูก หลาน เหลน บุตรบุญธรรม ผู้ปกครอง, ผู้พิทักษ์

❖ <u>หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ</u>

- เป็นบุคคลที่ไม่สามารถจัดการงานของตนได้ หรือ จัดการในทางที่เสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัว เช่น
  - กายพิการ ไม่สามารถทำการงานได้เช่นคนปกติ เช่น หูหนวก ตาบอด เป็นใบ้
  - จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ บางครั้งบางคราว แต่ไม่ถึงขั้นวิกลจริต อาจเกิดจากการเจ็บไข้ หรือชราภาพ
  - ประพฤติสุรุ่ยสุร่าย เสเพลเป็นอาจิณ ใช้เงินฟุ่มเฟือย ติดการพนัน

- ติดสุรายาเมา หรือยาเสพติดอย่างอื่น มีอาการมึนเมาตลอดเวลา

- ผู้ยื่นคำร้องต่อศาล

  ✓ พนักงานอัยการ

  ✓ สามีภรรยา (จดทะเบียนสมรส), บิดามารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลูก หลาน เหลน บุตรบุญธรรม ผู้ปกครอง, ผู้พิทักษ์

❖ <u>เขตอำนาจศาล</u>

ศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่มูลคดีเกิด หรือในท้องที่ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนา

❖ <u>เอกสารหลักฐานในการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ และคนเสมือนไร้ความสามารถ</u>

<u>๑. เอกสารของคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ</u>

✓ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๔ ชุด

✓ สำเนาสูติบัตร จำนวน ๔ ชุด

✓ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๔ ชุด

✓ สำเนาทะเบียนใบสำคัญการสมรส/ใบสำคัญการหย่า(หากมี) จำนวน ๔ ชุด

✓ สำเนาหนังสือรับรองการเปลี่ยนชื่อ – สกุล (หากมี) จำนวน ๔ ชุด

✓ สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๔ ชุด

<u>๒. เอกสารของผู้ร้อง/ทายาท/ผู้มีส่วนได้เสีย</u>

✓ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/สำเนาทะเบียนบ้าน/ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ จำนวน ๔ ชุด

✓ สำเนาใบสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อ–ชื่อสกุล (หากมี) จำนวน ๔ ชุด

✓ ใบมรณบัตรทายาท (หากมี) จำนวน ๔ ชุด

✓ หนังสือให้ความยินยอมของทายาท*** จำนวน ๔ ชุด

<u>๒. เอกสารอื่น</u>

✓ รายงานความเห็นของแพทย์/ใบรับรองแพทย์ ซึ่งระบุโรคหรืออาการอย่างชัดเจน

✓ ภาพถ่ายผู้ป่วย

๔. ค่าธรรมเนียมศาล

- ✓ ค่าขึ้นศาล จำนวน ๒๐๐ บาท
- ✓ ค่าพาหนะและค่าป่วยการในการส่งคำคู่ความและเอกสารทางคดี ตามอัตราของศาล

หมายเหตุ :

- *บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ไม่อาจทำนิติกรรมใดๆตามกฎหมายได้ ต้องให้ผู้อนุบาลที่ศาลแต่งตั้งเป็นผู้กระทำนิติกรรมแทน ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
- **บุคคลซึ่งศาลมีคำสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ยังคงสามารถทำนิติกรรมได้ตามกฎหมายได้ เว้นแต่นิติกรรมบางประเภท จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ที่ศาลแต่งตั้ง เช่น กู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงิน, เช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์มีกำหนดระยะเวลากินกว่าสามปี หรือ เสนอคดีต่อศาลหรือดำเนินกระบวนพิจารณาใดๆในศาล ฯลฯ เป็นต้น ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
- ***สำเนาเอกสารทุกฉบับให้ผู้ร้อง/ทายาท ลงลายมือชื่อและรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น
- ****ทายาท ผู้มีส่วนได้เสียทุกคนจะต้องมาลงลายมือชื่อ ในหนังสือให้ความยินยอม ต่อหน้าพนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี จังหวัดหนองคาย หรือ ต่อหน้าพนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิฯ ในท้องที่ที่สามารถเดินทางไปได้